

DÜNYANIN SAYGI DUYDUĞU BİLİM İNSANI

Başarıları Sayfalara Sığmayan Hemşerimiz Rize Pazar Subaşı Köyü'nden Tıp Dünyasının Zirvesine.

29 Ocak 2021 Cuma 11:20

TAKA ÖZEL HABER

Dünyanın Saygı Duyduğu BİLİM İNSANI

Prof. Dr. **Mehmet Haberal**, 1944 yılında Rize'nin Pazar ilçesi Subaşı köyünde doğdu. 1954 yılında Zonguldak Gazi İlkokulu'nu bitirdi. 1961 yılında Zonguldak Mehmet Çelikel Lisesi'nde orta ve lise öğrenimini tamamladı. 1967 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. 1971 yılı Ekim ayında "Genel Cerrahi" alanında uzman oldu. 1973 yılında ABD Galveston, Texas'da Shriners Yanık Enstitüsü (Shriners Burns Institute) ve John Seally Hastanesi'nde yanık tedavisi üst ihtisası yaptı. 1 Ocak 1974 - 30 Haziran 1975 tarihleri arasında Colorado Üniversitesi Tıp Fakültesi, Transplantasyon Merkezi'nde transplantasyon üst ihtisası yaptı.

İLK BÖBREK NAKLİNİ GERÇEKLEŞTİRDİ

1975 yılı Temmuz ayında Hacettepe Üniversite Hastanesi, Genel Cerrahi Bölümü'nde Yanık ve Organ Nakli Ünitelerini kurdu. 3 Kasım 1975 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Hastanesi'nde Türkiye'de ilk kez canlı donörden böbrek naklini gerçekleştirdi. Aynı yıl Dünya Yanık Derneği ulusal temsilcisi seçildi. 1976 yılında genel cerrahi alanında doçent oldu.

TÜRKİYE ORGAN NAKLİ VE YANIK TEDAVİ VAKFINI KURDU

10 Ekim 1978 tarihinde Avrupa Organ Nakli Vakfı'ndan (Eurotransplant) temin edilen organla Türkiye'de ilk kez kadavradan böbrek naklini gerçekleştirdi. 3 Haziran 1979 tarihinde yasalara 2238 sayılı kanun ile organ ve doku nakli yasasının çıkmasını sağladı. 27 Temmuz 1979 tarihinde Türkiye'de ilk kez yerli kaynaklı kadavradan böbrek naklini gerçekleştirdi. 26-27 Mayıs 1978 tarihleri arasında 1. Ulusal Yanık Kongresi'ni Ankara'da düzenledi. 4 Eylül 1980 tarihinde Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı'ni kurdu. 12 Mart 1982 tarihinde Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı'na bağlı Ankara'da ilk Hemodiyaliz Merkezi'ni kurdu. Aynı yıl "Genel Cerrahi Profesörü" oldu. Dünya Yanık Derneği Yürütme Kurulu üyesi ve aynı derneğin Doğu Akdeniz Bölge temsilcisi seçildi. 1983 yılında Ankara'da ilk organ nakli kongresini düzenledi. O zamana değin tüm dünyada en fazla otuz altı saat saklanabilen kadavra böbreklerin soğuk iskemi sürelerini yüz on bir saate kadar uzatılmasını sağlayan çalışmasını yaptı. Tıbbi alandaki başarılı katkılarından dolayı Sedat Simavi Vakfı, Sağlık Bilimleri Ödülü'nü aldı.

NEW YORK BİLİM AKADEMİSİ ÜYESİ

1984 yılında Akdeniz Yanık Kulübü kurucu üyesi seçildi. Orta Doğu'da organ paylaşımı ve teminini kolaylaştırmak için Orta Doğu Diyaliz ve Organ Nakli Vakfı'ni kurdu. 17-20 Kasım 1985 tarihleri arasında İstanbul'da Orta Doğu Diyaliz ve Organ Nakli Vakfı'nın ilk kongresini düzenledi. 16 Eylül 1985 tarihinde Ankara'da Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı Hastanesi'ni kurdu. Amerikan Yanık Derneği tarafından "Everett İdris Evans Özel Ödülü" takdim edildi. 1986 yılında Dünya Yanık Derneği Genel Sekreter Yardımcısı seçildi. 1984 yılı Eylül ayında Haberal Eğitim Vakfı'ni kurdu. Haberal Eğitim Vakfı kurulduğu günden bugüne beş bin öğrenciye karşılıksız burs vermiştir. Ayrıca burs verdiği öğrencilere eğitim ile birlikte çalışma imkânı sunmuş, ulusal ve uluslararası alanda destek sağlamıştır. Amerikan Cerrahi Derneği (Fellow of the American College of Surgeons - FACS) üyesi seçildi. 1987 yılında Orta Doğu Organ Nakli Derneği kurucusu ve başkanı oldu. 1988 yılında İstanbul'da, Türkiye'de ilk defa Bölgesel Doğu Akdeniz Yanık Kongresi'ni düzenledi. 2-4 Kasım 1988 tarihleri arasında Ankara'da ilk Orta Doğu Organ Nakli Derneği Kongresi'ni düzenledi. 8 Aralık 1988 tarihinde Türkiye'de ve bölgede kadavradan ilk başarılı karaciğer naklini gerçekleştirdi. 1990 yılı Ekim ayında Türkiye Organ Nakli Derneği kurucusu ve başkanı oldu. 15 Mart 1990 tarihinde Türkiye, Avrupa ve bölgede bir ilk olan, çocuklarda canlıdan kısmi karaciğer naklini gerçekleştirdi. 24 Nisan 1990 tarihinde dünyada ilk kez bir Türk ve Müslüman bilim adamı, erişkinde canlıdan kısmi karaciğer naklini gerçekleştirdi. 16 Mayıs 1992 tarihinde dünyada ilk kez bir Türk ve Müslüman bilim adamı, aynı canlı donörden kısmi karaciğer ve böbrek naklini gerçekleştirdi. Aynı yıl, New York Bilim Akademisi üyesi oldu.

MİLENYUM MADALYASINA LAYIK GÖRÜLDÜ

1993 yılında Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı ve Haberal Eğitim Vakfı ile birlikte Başkent Üniversitesi'ni kurdu. Ankara'da Başkent Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi'ni açtı. 3 Eylül 1994 tarihinde İzmir'de Başkent Üniversitesi Zübeyde Hanım Araştırma ve Uygulama Merkezi'ni açtı. 1995 yılında Türkiye'de Yanık ve Yangın Afetleri Derneği'ni kurdu. 1998 yılında Yalova'da, Türkiye'de kırsal kesimde hizmet veren ilk diyaliz merkezini açtı. 1998 yılı Haziran ayında Adana Başkent Üniversitesi Hastanesi'ni açtı. Orta Doğu Yanık ve Yangın Afetleri Derneği'ni kurdu. 1999 yılında Ankara'da Başkent Üniversitesi Aşve Abla Okulları'ni açtı. 2000 yılı Temmuz ayında Alanya Başkent Üniversitesi Hastanesi'ni açtı. Aynı yıl Ağustos ayında Dünya Transplantasyon Derneği'nin Roma'daki kongresinde kendisine Türkiye ve dünyada organ naklinin gelişimine yaptığı katkılardan dolayı "Milenyum Madalyası" verildi.

ULUSLARARASI CERRAHLAR BİRLİĞİ ÜYESİ

2000 yılı 20 Kasım ayında Ankara'da yeni Başkent Üniversitesi Hastanesi'ni açtı. 20 Nisan tarihinde Transplant Olimpiyatları Derneği etkinlikleri yaptı. 2002 yılında Başkent Üniversitesi Adana Seyhan Hastanesi'ni açtı. 14 Ocak 2000 tarihinde Klinik ve Deneysel Araştırmalar Derneği'ni kurdu. Aynı yıl dönemin başbakanı Bülent Ecevit tarafından cumhurbaşkanlığı teklif edilmiştir. 2003 yılında Amerikan Cerrahi Birliği (American Surgical Association - ASA) Onursal Üyesi seçildi. Aynı yıl Başkent Üniversitesi Konya

Hastanesi'ni açtı. 2004 yılında Cerrahi Araştırmalar Akademisi (Academy of Surgical Research) Üyesi ve Türkiye temsilcisi oldu. Kanal B, Radyo Başkent ve Başkent Haber Ajansı'nı kurdu. 2004 yılı Ağustos ayında Japonya'da yapılan Dünya Yanık Derneği (International Society for Burn Injuries-ISBI) kongresinde 2006-2008 dönem başkanlığına seçildi. 2005 yılı Eylül ayında Prag, Uluslararası Cerrahlar Birliği (Fellow of the International College of Surgeons - FICS), üyesi seçildi.

ÖMÜR BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ

15-23 Mayıs 2006 tarihleri arasında Massachusetts General Hospital ve Johns Hopkins Hospital'da ders vermek için davet edildi. 4 Mayıs, Dünya Organ Nakli Derneği'nin Orta Doğu ve Afrika bölge encümeni olarak seçildi. 15 Mayıs 2006 tarihinde Azerbaycan Tıp Üniversitesi'nde "Fahri **Doktora**" ünvanı verildi. 15 Mayıs 2006 tarihinde ise, Pakistan Karaçi Üniversitesi tarafından "Bilimsel Doktora" ünvanı verildi. 2006 yılı Haziran ayında Orta Doğu Yanık ve Yangın Afetleri Derneği (the Middle East Burn and Fire Disaster Society-MEBFDS) başkanlığına seçildi. Dünya Yanık Derneği (International Society for Burn Injuries-ISBI) 2006-2008 dönem başkanı oldu. 2006 yılı Eylül ayında Brezilya Yanık Derneği Yönetim Kurulu Onursal Üyesi ve Uluslararası Cerrahlar Birliği üyesi seçildi.

DÜNYAYA ÖRNEK OLDU

26 Kasım 2006 tarihinde Kuveyt Sağlık Bakanı Şeyh Ahmad Al-Abdulla Al-Sabah tarafından kendisine Ömür Boyu Başarı Ödülü verildi. 13-15 Mayıs 2007 tarihleri arasında Doğal Bağışıklık Derneği Toplantısı'nı Ankara'da düzenledi. 01-07 Temmuz 2007 tarihleri arasında Organ Nakli Derneği'nin Yeni Fikir Lider Toplantısı'nı Ankara'da düzenledi. 04-06 Temmuz 2007 tarihleri arasında başkanlığını yaptığı Türkiye Organ Nakli Derneği'nin 9. Bilimsel Kongresi'ni Ankara'da düzenledi. 17 Eylül 2007 tarihinde Ankara' da "Cerrahi Müdahalede Kalite ve Eğitim" konulu sempozyum düzenledi. 18-19 Ekim 2007 tarihleri arasında Uluslararası Cerrahlar Birliği Avrupa Federasyonu Türkiye Bölümü Toplantısı'nı Antalya'da düzenledi. 2 Kasım 2007 tarihinde Sağlık Bakanı Prof. Dr. Recep Akdağ tarafından Organ Bağışı ve Organ Nakli alanında yapılan çalışmalarda verdiği destekten dolayı ödülü takdim edildi. 4 Kasım 2007 tarihinde 1. Uluslararası Yanık Haftası'nda Dubai'de ödülü kendisine takdim edildi. Almanya Münih'te bir irtibat ofisi kurdu.

DÜNYANIN HER YANINDAN DAVETLER ALDI

18 Şubat 2008 tarihinde böbrek nakli alanındaki öncülüğü ve böbrek nakli alanına yapmış olduğu değerli katkılarından dolayı ödülü Prens Abdulaziz Bin Salman tarafından takdim edildi. 13 Mart 2008 tarihinde Karaciğer nakli alanındaki öncülüğü ve karaciğer nakli alanına yapmış olduğu değerli katkılarından dolayı ödülü Prens Raad Bin Zeid tarafından takdim edildi. 27 Mart 2008 tarihinde organ bağışı ve organ nakli alanında yapılan çalışmalarda verdiği desteklerden dolayı ödülü Dicle Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fikri Canoruç tarafından takdim edildi. 02 Haziran 2008 tarihinde Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Ümitköy Semt Polikliniği'ni açtı.

AMERİKAN CERRAHLAR KOLEJİ ŞEREF ÜYESİ

5 Eylül 2008 tarihinde Washington Üniversitesi Konuk Profesörlüğü ödülü aldı. 10 Eylül 2008 tarihinde, 2006-2008 yılları arasındaki başkanlık görevinin yürüttüğu Uluslararası Yanık Derneği tarafından başkanlığının sona ermesi üzerine derneğe yapmış olduğu katkılardan dolayı ödül aldı. 30 Eylül 2008 tarihinde, Prague Yanık Merkezi'nde Prof. Dr. Radana Königova tarafından "Onursal Üyelik Ödülü" kendisine takdim edildi. Sindh Üroloji ve Organ Nakli Enstitüsü tarafından "Onursal Konuk Plaketi" ödülünü aldı. İran Medikal Bilimler Akademisi'nden "Onursal Üyelik Ödülü" aldı. Orta Doğu Organ Nakli Derneği tarafından organ nakli ve bağışı alanında yapmış olduğu katkılarından dolayı ödülü takdim edildi. 4 Ekim 2010 tarihinde Amerikan Cerrahlar Koleji tarafından 97 yıllık tarihinde ilk kez bir Türk cerrahi şeref üyeliğine seçildi.

AKADEMİK KARIYER VE DERGİLER

Türkiye Organ Nakli Derneği ve Türkiye Yanık ve Yangın Afetleri Derneği tarafından yayımlanmakta olan Diyaliz, Transplantasyon ve Yanık Dergisi, Ortadoğu Organ Nakli Derneği'nin yayın organı olan Experimental and Clinical Transplantation Dergisi editörlüğünü yaptı. Ayrıca; Dünya Organ Nakli Derneği'nin yayın organı olan Transplantation Proceedings Dergisi'nin 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2005, 2006 ve 2008 yıllarında misafir editörlük yaptı. International Medical Journal, Investigative Surgery, Clinical Transplantation, Transplantation Proceedings, Saudi Journal of Kidney Diseases, Burn Care and Rehabilitation, Urology Journal ve Archives of Iranian Medicine dergilerinde yayın kurulu üyeliği yaptı. 22 Kasım 2008 itibariyle, 1730 böbrek, 320'dan fazla karaciğer nakli yaptı. 22'den fazla ulusal ve uluslararası bilimsel kongre düzenledi, 35 ulusal ve uluslararası **tıp** derneğinde üye olarak görev yaptı. 1428 Türkçe ve İngilizce bilimsel yayına yazar olarak imza attı. İkiisi İngilizce, dördü Türkçe olmak üzere altı kitabı bulunmaktadır. Tıp alanında 25 ulusal ve uluslararası ödülün sahibidir. 8500 çalışanı olan Başkent Üniversitesi bünyesinde 10 hastane, 1 poliklinik, 13 diyaliz merkezi, biri Adana biri Ankara'da olmak üzere 2 kolej, 2 otel, 6 vakıf, 4 vakıf iktisadi işletme bulunmaktadır. Prof. Dr. Mehmet Haberal 12 Haziran 2011 Seçimlerinde Zonguldak'tan milletvekili seçildi.

PROF. DR. MEHMET HABERAL'IN BAŞARILAR VE İLKLERİ

*Türkiye'nin uluslararası literatürde en fazla bilimsel yayımı bulunan tek rektörü Başkent Üniversitesi Rektörü Prof. Mehmet Haberal.(Uluslararası literatürde 785 olmak üzere toplam 1428 bilimsel yayın)

*3 Kasım 1975 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Bölümü'nde, Türkiye'de ilk kez annesinden 12 yaşındaki bir çocuğa, akrabalar arası böbrek naklini gerçekleştirdi.

*10 Ekim 1978 tarihinde Avrupa Trasplantasyon Birliği'nden (Eurotransplant) sağlanan ölü böbrek ile Türkiye'de ilk defa kadavradan böbrek transplantasyonunun gerçekleştirildi.

*2238 sayılı "Organ ve Doku Alınması, Saklanması, Aşılması ve Nakli" yasasının hazırlanıp, 3 Haziran 1979 yılında Türkiye'de ilk defa yürürlüğe girmesine de öncülük etti.

*1983 yılında, o zamana kadar tüm dünyada en fazla 36 saat saklanabilen kadavra böbreklerin saklanma süresini 111 saate kadar uzatılmasını sağlayan çalışmasını yaptı.

*8 Aralık 1988 tarihinde Kuzey Afrika, Orta Doğu ve Türkiye'de ilk kadavradan karaciğer naklini gerçekleştirdi.

*15 Mart 1990 tarihinde Kuzey Afrika, Ortadoğu, Avrupa ve Türkiye'de ilk kez çocuklarda canlıdan segmental karaciğer naklini gerçekleştirdi.

*24 Nisan 1990 tarihinde dünyada ilk kez yetişkinlerde canlıdan segmental karaciğer naklini gerçekleştirdi.

*16 Mayıs 1992 tarihinde dünya literatüründe ilk kez yapılan bir uygulamayla aynı vericiden, aynı anda hem kısmi karaciğer naklini, hem de böbrek naklini gerçekleştirdi.

*2000 yılında Dünya Organ Nakli Derneği tarafından ilk kez Türk ve Müslüman bir bilim adamı olarak "Milenyum Madalyası" verildi.

*2010'da Amerikan Cerrahlar Koleji'nin 97 yıllık tarihinde ilk kez bir Türk cerrahına şeref üyeliği verildi.

*2012 yılında 27 ülkeden 66 bilim insanı ile "Dünya Tıp, Tıbbi Araştırma-Teknik ve Etik Bilimler Akademisi (WAMBES)"i kurdu.

*2012'de Ortadoğu Organ Nakli Derneği(MESOT)'nin başkanlığına bir kez daha seçildi.

*Elsevier yayınevi tarafından Şubat 2013 tarihinde yapılan araştırmaya göre Prof. Dr.Mehmet Haberal, "Transplantasyon" alanında bilimsel yayında Türkiye'de birinci, dünyada ise ikinci sırada yer aldı.

*2013 yılında Kuveyt Transplantasyon Derneği, Ürdün Cerrahi Derneği ve Pan Arap Karaciğer Transplantasyon Derneği tarafından "Başarı Ödülüne" layık görüldü.

*2014 yılında Buenos Aires, Arjantin Tıp Akademisi (Argentinean Academy of Medicine) tarafından Onursal Üyelik Ödülü ve Ulusal Tıp Akademisi ve Sosyal Bilimler ve Yönetim Bilimleri Üniversitesi (UCES) tarafından Onursal Doktora (Doctor Honoris Causa of La Universidad de Ciencias Empresariales y Sociales) ünvanı verildi. Bişkek, Kırgız-Rus Slav Üniversitesi (Kyrgyz-Russian Slavic University) tarafından Onursal Profesör ünvanı verildi.

*2017 yılında Kraliyet Tıp Akademisi tarafından, derneğin 212 yıllık tarihinde ilk kez "Distinguished Fellow" ünvanı verildi. Amerikan Cerrahlar Koleji (ACS) tarafından 104 yıllık tarihinde ilk kez, uluslararası bir üyeye, sağlığa, eğitime ve insanlığa katkılarından dolayı "Distinguished Philanthropist Award" (Hayırseverlik Ödülü) verildi. İnsanlığa katkılarından ötürü Ürdün Prensi Raad bin Zaid tarafından "Sheikh al Cerrahiye" ünvanı ile ödüllendirildi.

*2018 yılında 37. Uluslararası Tıp Bilimleri Akademisi (IMSA) Kongresi'ne onur konuğu olarak davet edildi. Galsgow'da 400 yılı aşkın geçmişı olan The Royal College of Physicians and Surgeons'un tarihi binasında yapılan kongrede kendisine Onursal Üyelik Ödülü takdim edildi. Dünya Organ Nakli Vakfı'nı (ITF) kurdu. Turcomoney dergisi tarafından "Türkiye'ye ve Dünya'ya Değer Katanlar" ödülü takdim edildi.

*2019 yılında Londra'da bulunan Queen Mary Üniversitesi'ne Konuk Profesör olarak davet edildi ve Konuk Profesörlük Ödülü (Queen Mary University of London Visiting Professorship) takdim edildi. Mısır Nefroloji ve Transplantasyon Derneği'nin (ESNT) 37. Kongresi'ne onur konuğu olarak davet edildi ve konuşmasının ardından kendisine "organ nakline dünya çapında yaptığı katkılarından" dolayı ödül takdim edildi. Glasgow Kraliyet Hekimler ve Cerrahlar Koleji (RCPSG) tarafından 1500 kişinin katıldığı bir törenle tarihinde ilk kez bir Türk cerraha Onursal Üyelik ödülü takdim edildi. Hindistan Organ Nakli Derneği (ISOT) tarafından kendisine Onursal Üyelik ödülü takdim edildi. Helenik Endokrin Cerrahlar Derneği tarafından kendisine Dostluk Nişanı takdim edildi. Aktobe Tıp Fakültesinde 5000 kişinin üzerinde katılımıya seslenen Prof. Dr. Mehmet Haberal'a Üniversite Rektörü Prof. Dr. Murat Teleuov tarafından "Fahri Profesörlük" ünvanı verildi.

Kasım 2019 itibarıyla,

3071 böbrek, 648'dan fazla karaciğer nakli yaptı

34'den fazla ulusal ve uluslararası bilimsel kongre düzenledi

35 ulusal ve uluslararası tıp derneği üyesi

2000'e yakın Türkçe ve İngilizce bilimsel yayının yazarı. 2 İngilizce, 4 Türkçe kitabı yazarı.

Tıp alanında 44 ulusal ve uluslararası ödül sahibi

Fatih Sultan KAR

TAKA